

”Haastavia ja vaikeita potilaita ei kannata pitää vihollisina”

Mikä sinusta olisi tullut, jos et olisi valmistunut lääkäriksi? Englannin kielen tai äidinkielen opettaja.

Kuka oli paras opettajasi? Kouluttajani lastenneurologian dosentti Matti Koivikko suhtautui asioihin maanläheisesti ja käytännöllisesti, kannusti itsenäiseen ratkaisunteenkoon sekä hyvänä ihmistuntijana osasi kaivaa ihmisten kyvyt esille ja ohjata heitä omien lahjojensa käyttöön. Ihailen hänen kykyään lukea ja ennakoita aikamme trendejä ja vaikuttaa vähäeleisesti mutta viisaasti taustahahmona erilaisissa prosesseissa.

Mikä lastenneurologiassa kiehtoo? Lasten kehittyvien aivojen toiminta on kiehtovaa, ja tutkimista riittää. Lapset suhtautuvat vammastaan tai erilaisuudestaan huolimatta elämään positiivisesti ja mutkattomasti. Suurin osa lastenneurologin työstä diagnosoiminen, syytutkimusten ja kuntoutuksen seurannan lisäksi onkin vanhempien tukemista, jotta he voisivat hyväksyä lapsensa sellaisena kuin hän on.

Mikä on lastenneurologien ammattikunnan suurin ajankohtainen haaste? Suurin haaste on se, että lasten ja nuorten erilaisuudesta ei tehtäisi sairautta silloin, kun se ei sitä ole. Kömpelö lapsi ei tarvitse kuntoutukseksi fysioterapiaa vaan kannustusta tavalliseen liikuntaan. Toinen suuri haaste on saada vammaisen lapsen lähipiiriin kuuluvat ihmiset ymmärtämään, että lasta ei kannata väkisin yrittää muuttaa normaaliksi vaan ympäristön tulee mukautua. Normaaliuden ja vaatimustason rajojen määrittämiseen tarvitaan valtavasti viisautta.

LT, erikoislääkäri **Heli Sätälä** toimii ylilääkärinä Kanta-Hämeen keskussairaalas-
sa ja konsultoivana lastenneurologina TAYS:ssä. Tässä numerossa hän on toiminut Botuliini-teeman erikoistoimittajana.

Ketä potilaistasi et unohda koskaan? Minulle tulee mieleen useampikin potilas, joiden varhaisvaiheessa saama hapenpuutteen tai aivoverenvuodon aiheuttama aivoaurio antoi olettaa, että lapsesta tulisi vaikeavammaisen. Mutta elämä päätti toisin, ja vammasta tuli odotettua lievempi tai lapsen ei tarvitse käydä vastaanotolla lainkaan.

Mikä on paras keino pitää huolta aivoista? Käyttää niitä. Haasteita pitää olla, mutta liiallinen informaatiotulva saa aivot tilttiin – lapsillakin. Konkreettisesti vanhemmat voivat pitää huolta lastensa aivoista parhaiten siinä vaiheessa, kun odottavat perillistään. Sikiön kannalta turvallista alkoholinkäytön annosrajaa ei tiedetä, joten varmintä on olla ottamatta alkoholia lainkaan raskauden aikana. Myös tupakointi on syytä lopettaa. Näihin asioihin myös lastenneurologi törmää yhä useammin vastaanotollaan.

Kirjoitatte tämän Botuliini-teeman pääkirjoituksessa, ettei kosmeettisiin tarkoituksiin käytetyllä botuliinilla saavuteta ikuista kauneutta. Millä se sitten saavutetaan? Ihmisen sisäinen kauneus heijastuu ulkoiseenkin olemukseen ja säilynee ulkoista kauneutta paremmin ajan saatossa. Jos väite

luonteenpiirteiden korostumisesta iän myötä (hyvässä ja pahassa) on totta, lienee viisainta ennemmin satsata sisäiseen kasvuun kuin ulkonäön vaalimiseen botuliinilla.

Minkä kirjan luit viimeksi? Sofi Oksasen Puhdistuksen. En oikein pitänyt siitä.

Mikä kirja jokaisen lääketieteen opiskelijan tulisi lukea? Jokaisen lääketieteen opiskelijan tulee opetella ihmisen anatomia ja fysiologia sekä oppia kunnioittamaan elämää ja kohtaamaan potilaita mitä erilaisimmissa tilanteissa. Kahta viimeksi mainittua taitoa ei opita kirjoja lukemalla vaan elämällä ja töissä kokemusta kartuttamalla. Olen oppinut eniten vaikeilta ja haastavilta potilailta ja heidän perheiltään. Tällaisia potilaita ei siis kannata pitää vihollisina.

Mikä on pahin tapasi? Suklaan syönti. Pitänee siirtyä tummaan suklaaseen. Sitä ei pysty syömään kerralla niin paljon kuin vaaleaa.

Mikä on lempikaupunkisi? Kuopio. Opiskelin siellä lääkärin perustutkintoni. On aina mukava vieraila vanhassa opiskelukaupungissa, ja sydäntä lämmittää kuulla savon murreta. ■

TOIMITUS 2401